

HOTĂRÎRE
cu privire la modul de indexare a veniturilor bănești ale populației

nr. 33 din 21.01.92

Monitor nr.1/37 din 30.01.1992

* * *

Abrogat: 03.03.1995

[Hotărîrea Guvernului nr.153 din 03.03.1995](#)

În scopul asigurării protecției sociale a populației ca urmare a creșterii prețurilor și tarifelor și creării unui mecanism eficient de recuperare a cheltuielilor în condițiile trecerii la economia de piață, Guvernul Republicii Moldova

HOTĂRĂȘTE:

1. Se aprobă Regulamentul cu privire la modul de indexare a veniturilor bănești ale populației conform anexei.

2. Se stabilește că veniturile bănești ale populației se indexează în cazul când indicele mediu al prețurilor la mărfurile de consum și al tarifelor la servicii (în continuare – prețuri de consum), calculat din momentul indexării precedente, depășește limita de cinci procente.

3. În scopul evitării prelevării unei părți din veniturile populației, obținute în rezultatul indexării, mărimea venitului minim neimpozitat și cota impozitului se reexaminează în modul prevăzut de legislația Republicii Moldova.

4. Se stabilește că estimarea pierderilor cauzate de majorarea prețurilor de consum și recuperarea lor se efectuează:

pentru lucrătorii organizațiilor și instituțiilor finanțate din bugetul republican și cel local, precum și pentru lucrătorii întreprinderilor, organizațiilor și instituțiilor care vînd producția la prețuri fixe – la locul lor de muncă;

pentru pensionarii neangajați – prin intermediul organelor de asigurări sociale în instituția care le plătește pensia;

pentru persoanele care primesc indemnizații de stat – în instituția care le plătește aceste indemnizații;

pentru studenții, aspiranții, elevii instituțiilor de învățămînt mediu de specialitate și profesional-tehnic – la locul de studii;

pentru lucrătorii care realizează profit pe teritoriul Republicii Moldova din alte surse – din contul mijloacelor întreprinderilor, organizațiilor și instituțiilor în baza contractelor colective la locul de muncă.

Pentru persoanele înregistrate ca șomeri indexarea indemnizațiilor de șomaj se face la centrele de utilizare a forței de muncă în perioada în care ele beneficiază de aceste indemnizații.

5. Veniturile bănești ale cetățenilor străini, care locuiesc temporar în Republica Moldova, inclusiv ale studenților, aspiranților etc., nu se indexează, dacă acest lucru nu este prevăzut în acordurile (contractele) bilaterale, semnate de conducătorii statelor respective.

6. Răspunderea pentru indexarea la termen și corectă a veniturilor bănești ale populației o poartă conducătorii organelor autoadministrației locale, întreprinderilor, organizațiilor și instituțiilor respective.

7. Se stabilește că, începînd cu 2 ianuarie 1992, salariul lunar minim, luat drept bază la indexare, este de 400 ruble.

8. Ministerul Finanțelor al Republicii Moldova de comun acord cu Banca Națională din Moldova

pînă la 1 februarie 1992 să determine modul de recuperare a cheltuielilor suportate de întreprinderile, organizațiile și instituțiile, care își vînd producția și prestează servicii la prețuri de stat fixe, în legătură cu majorarea prețurilor și tarifelor.

9. Ministerul Muncii și Protecției Sociale al Republicii Moldova în comun cu Ministerul Finanțelor al Republicii Moldova și cu Banca Națională din Moldova pînă la 1 februarie 1992 să elaboreze și să aprobe instrucțiunea cu privire la modul de acordare a indemnizațiilor pentru pierderile ocazionate de majorarea prețurilor de consum, expediind-o ministerelor, departamentelor de stat, întreprinderilor, organizațiilor și instituțiilor din Republica Moldova.

PRIM-MINISTRU

AL REPUBLICII MOLDOVA

Valeriu MURAVSCHI

Chișinău, 21 ianuarie 1992,

Nr.33

Anexa
la hotărîrea Guvernului
Republicii Moldova
nr.33 din 21 ianuarie 1992,

REGULAMENTUL **cu privire la modul de indexare a veniturilor bănești ale populației**

I. PRINCIPII GENERALE

1. Presentul Regulament reglementează modul de funcționare a mecanismului de indexare a veniturilor bănești ale populației din Republica Moldova.

2. Indexarea veniturilor bănești ale populației are ca scop menținerea capacității ei de cumpărare la nivelul existent pînă la majorarea prețurilor la mărfurile de consum și a tarifelor la servicii (în continuare – prețuri de consum).

3. Indexarea constituie un mecanism de corectare a veniturilor bănești ale populației în funcție de creșterea prețurilor de consum, baza căreia o formează mărimea indicelui care corectează veniturile, tipurile și nivelurile veniturilor supuse indexării, periodicitatea indexării.

II. DREPTUL LA INDEXAREA VENITURILOR BĂNEȘTI

4. La indexarea veniturilor bănești au dreptul:

- 1) lucrătorii organizațiilor și instituțiilor bugetare;
- 2) lucrătorii întreprinderilor, organizațiilor și instituțiilor care vînd producția la prețuri fixe;
- 3) studenții instituțiilor de învățămînt superior și elevii instituțiilor de învățămînt mediu de specialitate și profesional-tehnic, persoanele ce frecventează școli și cursuri de pregătire a cadrelor, aspiranții, doctoranții, stagiații;
- 4) pensionarii;
- 5) persoanele care beneficiază de indemnizații de stat;
- 6) cetățenii străini, care locuiesc în Republica Moldova, au viză de reședință, eliberată de organele competente, și sînt asimilate cu persoanele indicate în subpunctele 1-5 ale acestui punct.

5. Veniturile bănești ale cetățenilor străini care locuiesc temporar în Republica Moldova, inclusiv ale studenților, aspiranților etc., nu se indexează, dacă acest lucru nu este prevăzut în acordurile (contractele) bilaterale, semnate de conducătorii statelor respective.

III. OBIECTUL INDEXĂRII

6. Se indexează veniturile bănești, care nu poartă un caracter unic (în rubele sau valută națională): salariile lucrătorilor din organizațiile și instituțiile bugetare;

salariile lucrătorilor din întreprinderile, organizațiile și instituțiile care își vînd producția la prețuri fixe; bursele pentru studenții instituțiilor de învățămînt superior și pentru elevii instituțiilor de învățămînt mediu de specialitate și profesional-tehnic, pentru persoanele care frecventează școli și cursuri de pregătire a cadrelor;

bursele pentru aspiranți, doctoranzi, stagiați;
pensiile;

indemnizațiile de stat (pentru incapacitate temporară de muncă, concediile de maternitate, îngrijirea copilului pînă la împlinirea vîrstei de un an și jumătate, pentru copiii în vîrstă de la un an și jumătate pînă la șase ani, pentru mamele singurate, văduve și văduvi, copiii aflați sub tutelă, familiile puțin asigurate, pentru șomeri etc.) cu excepția alocațiilor unice;

sumele decompensare plătite de întreprinderi, organizații, instituții, sau de persoane participante lucrătorului sau unei alte persoane fizice ca despăgubire a daunelor cauzate de mutilări sau zdruncinarea sănătății în timpul exercitării de către el a sarcinii de muncă sau a altor acțiuni.

7. Sînt indexate cotele procentuale ale mijloacelor bănești ale populației, aflate sub formă de depuneri în instituțiile financiare și de creditare.

8. Întreprinderile, organizațiile și instituțiile care vînd producția la prețuri libere au dreptul la indexarea veniturilor bănești, care nu poartă un caracter unic, ale lucrătorilor lor în conformitate cu hotărîrea colectivului de muncă.

9. Indexarea veniturilor bănești ale lucrătorilor organizațiilor obștești și modul de realizare a ei se stabilește de către organizațiile obștești în cauză.

10. Veniturile cetățenilor, provenite din proprietatea privată și activitatea de întreprinzător, nu se indexează.

11. Veniturile bănești ale cetățenilor străini, care activează pe teritoriul Republicii Moldova și nu poartă un caracter unic se supun indexării în modul stabilit pentru cetățenii Republicii Moldova, dacă acest lucru este reglementat prin acordurile interguvernamentale bilaterale.

IV. INDICELE PREȚURILOR DE CONSUM

12. În scopul aplicării mecanismului de indexare se folosește indicele prețurilor de consum, calculat pentru perioada respectivă. Acest indice caracterizează schimbarea (variata) costului "coșului" de consum, acceptat pentru calcularea bugetului minim de consum.

13. Indexarea veniturilor bănești ale populației se face în perioada pentru care se stabilește indicele prețurilor de consum.

14. Calcularea indicelui prețurilor de consum se efectuează lunar de către Departamentul de Stat pentru Statistică al Republicii Moldova în baza analizei datelor statistice privind variația (creșterea) prețurilor în rețeaua comercială de stat, cooperatistă și particulară precum și pe piața colhoznică.

15. Calcularea indicelui prețurilor de consum se face prin procedeul cumulativ din momentul indexării precedente.

16. Mărimea indicelui prețurilor de consum se publică lunar în massmedia republicană.

V. PERIODICITATEA INDEXĂRII

17. Indexarea veniturilor bănești se efectuează lunar în funcție de ritmicitatea majorării prețurilor de consum.

18. Perioada de indexare este intervalul de timp, în decursul căruia se produce corectarea (schimbului) veniturilor bănești ale populației în funcție de mărimea indicelui prețurilor de consum, calculat și aprobat de Guvernul Republicii Moldova.

VI. VENITURILE SUPUSE INDEXĂRII

19. La stabilirea cuantumului compensației se ia în considerație creșterea indicelui prețurilor de consum sporirea veniturilor populației și mărimea lor absolută.

Veniturile bănești ale populației sub formă de salarii, pensii, burse, indemnizații se indexează în modul următor;

prima parte a venitului, egală cu mărimea dublă a salariului minim lunar în Republica Moldova – sporește cu mărimea indicelui prețurilor de consum;

următoarea parte a venitului, egală cu salariul minim lunar – cu 50 procente din mărimea indicelui prețurilor de consum.

Veniturile ce depășesc de trei ori salariul minim lunar nu se indexează.

20. Sumele de bani, plătite de întreprinderi, organizații, instituții sau persoane particulare lucrătorului sau unei alte persoane fizice ca despăgubire a daunelor cauzate de militari sau zdruncinarea sănătății în timpul exercitării de către el a sarcinii de muncă sau a altor acțiuni, se indexează în ordinea stabilită în punctul 19.

21. În cazul în care la indexarea ulterioară nu există motive pentru sporirea veniturilor bănești (în perioada dată a scăzut indicele prețurilor de consum), sumele cu care s-au majorat în urma indexării anterioare salariile, pensiile, bursele, indemnizațiile nu se reduc.

22. Compensările pierderilor ocazionate de devalorizarea veniturilor în formă de economii, depuse la Banca de Economii a Republicii Moldova și la băncile comerciale, se efectuează prin corectarea cotelor procentuale în modul stabilit de aceste instituții.

23. Mărimea venitului bănesc indexat se calculează ca produsul mărimii venitului supus indexării și indicele prețurilor de consum.

24. La expirarea anului calendaristic sumele plăților rezultate din indexare se includ în salariile tarifare, de funcție, în pensii, burse și indemnizații.

VII. LIMITA INDEXĂRII

25. Drept temei pentru indexarea veniturilor bănești este majorarea indicelui prețurilor de consum cu peste cinci procente.

VIII. SURSELE ȘI MIJLOACELE DE FINANȚARE

26. Plățile suplimentare, necesare pentru indexarea veniturilor și economiilor populației, se efectuează din contul mijloacelor care servesc drept sursă principală de obținere a venitului.

27. Modul de indexare a veniturilor bănești ale populației se stabilește precum urmează:

a pensiilor de stat, pentru muncă și a celor sociale, a indemnizațiilor sociale și indemnizațiilor de șomaj, a burselor – de către Guvernul Republicii Moldova;

a salariilor lucrătorilor întreprinderilor, organizațiilor și instituțiilor care vînd producția la prețuri libere – de către aceste întreprinderi, organizații și instituții în conformitate cu prevederile contractelor colective;

a salariilor lucrătorilor organizațiilor și instituțiilor finanțate din bugetul republican – de către Guvernul Republicii Moldova;

a salariilor lucrătorilor organizațiilor obștești – de către organizațiile respective.

28. Majorarea cotelor procentuale ale depunerilor populației la Banca de Economii a Republicii Moldova și la băncile comerciale în legătură cu indexarea veniturilor și determinarea nivelului de majorare a lor se stabilește de băncile în cauză.

29. Sursele de indexare;

a salariilor lucrătorilor organizațiilor și instituțiilor bugetare sînt alocațiile din bugetele corespunzătoare;

a salariilor lucrătorilor întreprinderilor care vînd producția (serviciile) la prețuri și tarife fixate de stat – mijloacele bugetare în modul stabilit de Guvernul Republicii Moldova;

a salariilor lucrătorilor întreprinderilor, organizațiilor și instituțiilor care își stabilesc de sine stătător prețurile la mărfurile fabricate sau serviciile prestate – mijloacele proprii, destinate consumului, ale acestor întreprinderi, organizații și instituții în modul stabilit de ele;

a salariilor lucrătorilor întreprinderilor, organizațiilor și instituțiilor ce vînd o parte din producție la prețuri fixe – mijloacele bugetare în mărimea ponderii în fondul de salarizare a mijloacelor destinate remunerării muncii în urma vînzării producției la prețuri fixe;

a salariilor lucrătorilor organizațiilor obștești – sursele bănești proprii ale acestor organizații;

a pensiilor de stat, pentru muncă și a celor sociale, a indemnizațiilor sociale și indemnizațiilor de

șomaj – mijloacele Fondului Social al Republicii Moldova;

a indemnizațiilor, plătite lucrătorului sau unei alte persoane fizice de către întreprinderi, organizații, instituții sau persoane particulare ca despăgubire a daunelor cauzate de mutilări sau zdruncinarea sănătății în timpul executării de către el a sarcinii de muncă sau a altor acțiuni – mijloacele proprii, destinate consumului, ale întreprinderilor, organizațiilor, instituțiilor sau mijloacelor proprii ale persoanei care a cauzat prejudiciul;

a burselor – alocațiile bugetare respective, din contul cărora se execută plata burselor, și mijloacelor întreprinderilor, organizațiilor și instituțiilor care au trimis persoane la învățătură.

30. Sursele de indexare a depunerilor la Banca de Economii a Republicii Moldova și la băncile comerciale sînt veniturile proprii ale băncilor respective.

IX. IMPOZITAREA VENITURILOR BĂNEȘTI INDEXATE

31. Veniturile bănești, rezultate din indexare, sînt impuse conform legislației în vigoare. Nu se impozitează veniturile rezultate din indexarea depunerilor bănești ale populației la Banca de Economii a Republicii Moldova și la băncile comerciale.

32. Mărimea venitului minim ce nu se impune este revăzută în modul stabilit în corespundere cu legislația în vigoare a Republicii Moldova la sfîrșitul fiecărui an calendaristic.

33. Nivelul majorării venitului minim ce nu este impozitat nu poate fi mai mic decît mărimea indicelui prețurilor de consum.

X. CONTROLUL RESPECTĂRII LEGISLAȚIEI CU PRIVIRE LA INDEXAREA VENITURILOR BĂNEȘTI

34. Controlul respectării legislației cu privire la indexarea veniturilor bănești ale populației este exercitat de organele de autoadministrare locală, precum și de alte organe autorizate.

XI. MODUL DE SOLUȚIONATE A LITIGIILOR

35. În cazul în care litigiile dintre lucrător și întreprinzător sau organele și persoanele împuternicite de ei nu pot fi soluționate la locul de muncă, ele sînt examinate de organele judiciare.

XII. RESPONSABILITATEA PENTRU ÎNCĂLCAREA LEGISLAȚIEI CU PRIVIRE LA INDEXARE

36. Persoanele vinovate de încălcarea legislației cu privire la indexarea veniturilor bănești ale populației sînt trase la răspundere în conformitate cu legislația în vigoare a Republicii Moldova.

XIII. GARANȚIILE DE STAT ALE INDEXĂRII

37. Statul garantează cetățenilor, care primesc pensii, indemnizații burse, salarii în organizațiile și instituțiile bugetare sau în întreprinderile care vînd producția la prețuri fixe, dreptul la majorarea lor prin intermediul indexării în modul și mărimea prevăzute de legislația în vigoare a republicii.

38. Organizațiile și instituțiile finanțate din buget sau întreprinderile care vînd producția la prețurile fixe, alte persoane juridice sau fizice, indiferent de condițiile de gospodărire sau de apartenența lor departamentală, sînt obligate să asigure executarea acestor garanții.

39. Guvernul Republicii Moldova asigură publicarea la timp în mass-media republicană a informației referitor la indicele prețurilor de consum.